

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi
İQTİSADİ İSLAHATLAR
ELMİ TƏDQIQAT İNSTİTUTU

İLLİK

HESABAT

2014

Bakı şəhəri – 2015

MÜNDƏRİCAT

Giriş

- I. Elmi-tədqiqat işləri
- II. Xarici əlaqələr
- III. Veb səhifənin idarə olunması
- IV. Layihələrin idarə olunması
- V. Elmi və elmi-texniki tədbirlərin təşkili
- VI. Nəşr fəaliyyəti
- VII. Kadr potensialının gücləndirilməsi
- IX. Elmi katiblik üzrə işlər

GİRİŞ

Hesabat ilində İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutunun fəaliyyətinin müasir tələblər səviyyəsində qurulması istqamətində tədbirlər məqsədyönlü, sistemli və ardıcıl şəkildə davam etdirilmişdir. Belə ki, 2014-cü ilin əvvəlində İnstitutun İş Planı İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin fəaliyyət istiqamətləri nəzərə alınmaqla tərtib edilmiş, müvafiq şöbələr və struktur bölmələri ilə razılaşdırılmaqla cənab nazir tərəfindən təsdiq olunmuşdur. İlin əvvəlindən etibarən İnstitutun fəaliyyəti qeyd olunan plana uyğun təşkil edilmişdir.

I. ELMİ-TƏDQIQAT İŞLƏRİ

2014-cü ildə İş Planına uyğun olaraq İstitutda aşağıdakı istiqamətlər və mövzular üzrə elmi-tədqiqat işləri yerinə yetirilmişdir:

Problem. Vahid platformada Azərbaycan Respublikasının Ümumi Tarazlıq Modelinin işlənməsi

“İstehlak bazarında baş verən kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklərinin təhlili”

mövzusu üzrə tədqiqat işində 2009-cu ildən başlayaraq Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidməti tərəfindən Bakı şəhərinin 9 və 7 iqtisadi rayonun müxtəlif bazarlarında 132 adda məhsul, başqa sözlə, ərzaq məhsulları, tərəvəz, meyvə və giləmeyvələr və tikinti materialları olmaq üzrə 3 qrup məhsullar üzrə aparılan monitorinqlərin nəticələri müvafiq ilin baza dövrünə əsasən təhlil olunaraq qiymətlərdəki dəyişmələr və onların səbəbləri müəyyənləşdirilir. Müvafiq aylar üzrə tərtib olunan hesabatlar mütəmadi olaraq Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidməti orqanına təqdim olunur. Təhlilin nəticələri istehlak bazarında qiymətlərin dinamikasını izləməyə və müvafiq istiqamətdə siyasətə dair təklif və tövsiyələr hazırlamağa imkan verir (məsul icraçı: A.S.Süleymanov; icraçılar: A.Ş.İmanova, E.İ.Qədirov, Ə.C.Yaqublu, S.X.Xankişiyev).

“Azərbaycan Respublikası üçün qısamüddətli makroekonometrik modelin qurulması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün qısamüddətli makroekonometrik modelin əhatə edəcəyi sektorlar üzrə nəzəri əsaslar öyrənilmiş və 2000-2013-cü illər üçün rüblük statistik məlumat bazası formalaşdırılmışdır (məsul icraçılar: i.e.d. V.M. Vəliyev, i.e.n. M.R.Rəsulova; icraçılar: A.O.Həsənova, Ü.İ.İbrahimli, Ə.C.Yaqublu).

“Mövcud makroiqtisadi proqnozlaşdırma metodunun və Nazirlikdə istifadə olunan modellərin qiymətləndirilməsi və təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin verilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Azərbaycanda qısa, orta və uzunmüddətli dövrlər üzrə proqnozların hazırlanması üçün istifadə olunan mövcud modellər haqqında zəruri məlumatlar toplanmış, bu modellər təsnifləşdirilmiş, təhlil olunmuş və onların üstünlükləri və məhdudiyyətləri qiymətləndirilmişdir. Bu qiymətləndirmənin nəticələrinə istinad edilərək hazırda istifadə olunan makroiqtisadi proqnozlaşdırma metodunun və modellərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətləri müəyyənləşdirilmiş, həmçinin yeni vəzifə və məqsədlərə müvafiq olaraq görülməli işlər də nəzərə alınmaqla, yeni modellərin yaradılmasının vacibliyi əsaslandırılmışdır. Eyni zamanda, Azərbaycanda qısa, orta və uzun müddətli proqnozlaşdırma modellərinin yenilənməsi, kədr potensialının gücləndirilməsi və statistik bazanın formalaşdırılması üzrə təkliflər hazırlanmışdır (məsul icraçı: i.e.d. V.M. Vəliyev; icraçılar: i.e.d. V.M.Vəliyev, i.e.n. M.R.Rəsulova, i.e.n. V.Ə.Rüstəmov, i.e.n. A.D.Hüseynova, M.M.Mehdiyev).

“Ümumi Tarazlıq Modelinin qurulması istiqamətində işlərin başa çatdırılması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində 2011-ci ildə məhsul və xidmətlərin istehsalı və bölüşdürülməsinin sahələrarası balansının Statistika Komitəsinin 16 Aprel 2014-cü il tarixli kollegiyasının 12/3N^o -li qərarı ilə təsdiq olunmuş yeni təsnifata uyğun olaraq

tərtib olunması və öz növbəsində, Milli Hesablar Sistemində (MHS) bir sıra dəyişikliklər aparılması (belə ki, yeni təsnifata uyğun olaraq iqtisadi fəaliyyət növləri 19 sahə üzrə qruplaşdırılır) ilə əlaqədar olaraq 2006-cı il üzrə Sosial Hesablar Matrisində ayrıca göstərilən MVŞHXH (Maliyyə vasitəçilərinin şərti hesablanmış xidmət haqları) hesabının 2011-ci il üçün qurulan Sosial Hesablar Matrisində ləğv olunaraq sahələr üzrə paylanması həyata keçirilmişdir. Qeyd olunanlar nəzərə alınaraq Ümumi Tarazlıq Modelinin(AZMOD) məlumat bazası olan Sosial Hesablar Matrisi tam olaraq yenilənmiş, bu bazaya uyğun olaraq proqram təminatı hazırlanmışdır.

Tərtib olunan yeni Sosial Hesablar Matrisi “AzMod” modelinin məlumat bazasının yenilənməsi məqsədilə EcoMod şirkətinə təqdim olunmuşdur. Hal-hazırda interfeysin hazırlanması istiqamətində işlər gedir (məsul icraçı:M.M.Mehdiyev;icraçılar: A.S.Süleymanov, R.R.Musayev, E.E.Ələkbərov, E.H.Bağirova).

“Ümumi Tarazlıq Modelindən istifadə etməklə uzunmüddətli dövr üzrə iqtisadi hədəflərə nail olma səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində aşağıdakı məsələlər araşdırılmışdır: Ümumi Tarazlıq Modelindən istifadə etməklə uzunmüddətli dövr üzrə iqtisadi hədəflərə nail olma səviyyəsinin (o cümlədən uzunmüddətli siyasət planında siyasətin əhatə etdiyi bütün subyektlərin rolunun və onların verdiyi tövələrin) müəyyənləşdirilməsinin metodiki məsələləri; uzunmüddətli və strateji proqnozlaşdırma və qiymətləndirmə alətləri və üsullarının, həmçinin müxtəlif ssenarilərin seçilməsi qaydaları; “AZMOD” ümumi tarazlıq modeli əsasında iqtisadi ssenarinin hazırlanması (müvafiq olaraq elmi və nəzəri baza araşdırılmış və “AZMOD”la müvafiq simulyasiyaların aparılması üçün ssenarilər hazırlanmışdır). Lakin “AZMOD” ümumi tarazlıq modelinin yeni versiyada hazırlıq işlərinin başa çatması ilə əlaqədar olaraq adı çəkilən işin görülməsinə ayrılmış vaxtın kifayət etməməsi səbəbindən işin yekunlaşdırılması 2015-ci ilə qədər təxirə salınmışdır (məsul icraçı: M.M.Mehdiyev; icraçılar: A.S.Süleymanov, R.R.Musayev, E.E.Ələkbərov, E.H.Bağirova).

“Regionlar üzrə sahələrarası balans modelinin hazırlanması (iqtisadi rayonlar üzrə)”

mövzusu üzrə tədqiqat işində 2013-cü ildə institutda Bakı və 10 iqtisadi rayon üzrə 6 əsas sahə: sənaye, kənd təsərrüfatı və digər sahələr kəsimində regionların sahələrarası balansları eksperimental qaydada hazırlanmışdır. Gələcəkdə bu balansların daha təfərrüatlı hazırlanması planlaşdırılır. Eksperimental formada hazırlanmasına baxmayaraq, balanslar bir sıra mühüm iqtisadi mühakimələr yürütməyə əsaslar verir.

Balans hazırlanarkən fərz edilmişdir ki, texnoloji əmsallar və əlavə dəyər normaları sabitdir. Eyni zamanda, son istehlak və yığım üzrə göstəricilər ölkə üzrə orta göstəricilər əsasında hesablanmışdır.

Balansların tərtibi nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Bakı istisna olmaqla, digər regionlarda yaradılan əlavə dəyər həmin regionlardakı son istehlak xərclərindən xeyli azdır. Eyni zamanda, regiona gətirilən məhsulların miqdarı regiondan aparılan məhsulların miqdarından xeyli çoxdur.

Balansın hazırlanması, eyni zamanda, regionlar üzrə əmək və kapital qoyuluşu balanslarının da eksperimental formada hazırlanmasına da şərait yaradır ki, bu da regional səviyyədə iş yerlərinin açılması və investisiya məsələlərinin həllində istifadə oluna bilər.

İqtisadi rayonlar üzrə sahələrarası balansın hazırlanması Azərbaycanda Regionların Sosial-İqtisadi İnkişafı üzrə Dövlət Proqramının daha dolğun koordinasiyasına böyük kömək edə bilər.

Gələcəkdə sahələrarası balans modellərinin tətbiq imkanlarından geniş istifadə edilməsi zamanı kadrlara yaranacaq böyük ehtiyacın ödənilməsi məqsədilə, İnstitutun

əməkdaşlarından bir qrupu tədqiqat çərçivəsində bu sahədə təcrübə əldə etmişlər. Bu kadrların potensialından regional məsələlərin qoyuluşu və həllində istifadə edilə bilər. (məsul icraçı: M.M.Mehdiyev; icraçılar: A.S.Süleymanov, R.R.Musayev, E.E.Ələkbərov, E.H.Bağirova).

“Avropa ölkələrində böhrandan sonra gözlənilən vəziyyətə dair yanaşmaların təhlili və Azərbaycan iqtisadiyyatına ortamüddətli təsirin qiymətləndirilməsi” mövzusu üzrə tədqiqat işində:

Mövcud nəzəri yanaşmaların, elmi-təcrübi materialların və dünyada əvəllər baş vermiş böhranların yaranma səbəbləri, təzahür xüsusiyyətləri və nəticələrinin təhlili əsasında Avropa ölkələrində meydana gəlmiş böhranın səbəbləri, təzahürləri, gedişatı və nəticələri təhlil olunmuş və ümumiləşdirilmişdir;

Avropa ölkələrində böhranın digər ölkələrə qısamüddətli, ortamüddətli və uzunmüddətli dövrlərdə mümkün təsir (transmissiya) kanalları və bu təsirlərin qiymətləndirilməsinin metodoloji məsələləri araşdırılmış və konkretləşdirilmişdir;

Avropa ölkələrində böhranın qarşısının alınması və nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində qəbul edilən qərarlar, aparılan işlər və həyata keçirilən tədbirlər (beynəlxalq, regional və ölkələr səviyyələrində) araşdırılmış və ümumiləşdirilmişdir;

Avropa ölkələrində böhrandan sonra gözlənilən vəziyyətə dair yanaşmalar təhlil olunmuş və qiymətləndirilmişdir;

Avropa ölkələrində böhranın Azərbaycana təsir imkanları tədqiq olunmuş və ortamüddətli dövrdə bu təsirin qiymətləndirilməsi aparılmışdır;

Tədqiqatın nəticələrinə əsaslanaraq, müvafiq istiqamətdə siyasətə dair təklif və tövsiyələr hazırlanmışdır (məsul icraçı: V.Ə.Rüstəmov; icraçılar: E.V.Əliyev, E.Ə.Mikayilov).

Problem. Xarici ticarət və ölkənin beynəlxalq rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılması

“Xarici ticarət və əmək bazarı arasında əlaqələrin araşdırılması” mövzusu üzrə tədqiqat işində beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri: müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi və ona müasir baxışlar (Hekşer-Olin, Leontyev nəzəriyyələri), beynəlxalq ticarətlə əmək bazarı arasında qarşılıqlı əlaqələrin nəzəri əsasları və əsas yanaşmalar öyrənilmiş, ölkə üçün hansı istehsal amilinin müqayisəli üstünlük mənbəyi olmasını müəyyənləşdirmək məqsədilə mövcud statistika əsasında amil tutumu modeli hesablanmışdır. Tədqiqatda qabaqcıl qərb ölkələrinin təcrübəsinə uyğun olaraq, amil tutumu modeli və son illərin göstəriciləri əsasında Azərbaycan və ona texnoloji oxşar bir neçə ölkə üçün əməyin hansı növlərinin üstünlük təşkil etdiyi ixrac sahələrinin müəyyənləşdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Tədqiqat növbəti ildə davam etdiriləcəkdir (məsul icraçı: i.e.n. M.R.Rəsulova; icraçı: A.Ş.İmanova, Ə.C.Yaqublu).

“Azərbaycanın beynəlxalq iqtisadi əlaqələrinin təhlili”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Azərbaycanın beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya əlaqələrinin təhlilinin aparılması məqsədilə dünya təcrübəsində mövcud nəzəri metodoloji əsaslar öyrənilmiş və 1995-2013-cü illər üzrə ölkənin tədiyyə balansının maddələrində əks olunan göstəricilər rüblük statistik məlumatlar üzrə toplanılmış və sistemləşdirilmişdir. (məsul icraçı: i.e.n. M.R.Rəsulova; icraçı: Ü.İ.İbrahimli).

“Azərbaycanın milli standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması üzrə nəzəri-metodoloji əsasların işlənilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində milli standartlaşdırma sisteminin nəzəri metodoloji əsasları haqqında ilkin araşdırmalar aparılmış və standartlaşdırmanın iqtisadiyyata

təsiri, milli standartlaşdırma sisteminə dair beynəlxalq tələblər və həmin tələblərin ölkəmizdə tətbiqi vəziyyəti təhlil edilmişdir. Nəticədə milli standartlaşdırma sisteminin beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılmasının zəruriliyi əsaslandırılmış və uyğunsuzluğun zərərləri müəyyənləşdirilmişdir (məsul icraçı: i.e.d. Ə.C. Muradov; icraçı: E.Ə.Mikayılov).

“Qeyri-neft sektorunun ixrac potensialının artırılmasına təsir edən amillərin seçilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində beynəlxalq təcrübə öyrənilmiş, Azərbaycanın digər ölkələrlə ixrac əlaqələri nəzərdən keçirilmiş və resursla zəngin ölkələrin təcrübəsində iqtisadiyyatın diversifikasiyası təcrübəsinə baxılmış, beynəlxalq ekspertlərin bu sahədə tədqiqatları araşdırılmışdır. Həmçinin tədqiqat işi çərçivəsində qeyri-neft ixracına təsir edən faktorlar öyrənilmiş, onların qruplaşması aparılmışdır.

Növbəti mərhələdə qeyri-neft ixracına təsir edən faktorların sinfi təsnifatının verilməsi və üstünlük dərəcələrinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə ekspert rəylərinin öyrənilməsi planlaşdırılır (məsul icraçı: i.e.d. V.M. Vəliyev, icraçı: A.M.İsmayılova).

“Azərbaycanın ECO ölkələri ilə əməkdaşlığın prioritet istiqamətlərinin qiymətləndirilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində regional və iqtisadi əməkdaşlığın prioritetlərinin müəyyənləşdirilməsinin nəzəri-metodoloji əsasları araşdırılmış, bu istiqamətdə aparılmış tədqiqat işləri nəzərdən keçirilmişdir. Regional və iqtisadi təşkilatlar daxilində müxtəlif əməkdaşlıq fəaliyyətlərinin iqtisadi artıma təsirinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı ekonometrik modellərin nəzəri əsaslarına baxılmışdır. “İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (ECO) Tədqiqat Mərkəzinin fəaliyyət Strategiyasının hazırlanması” layihəsi çərçivəsində Azərbaycanla İƏT arasında mövcud əməkdaşlığın tarixi xronologiyası araşdırılmış, Tədqiqatlar Mərkəzinin yaradılması ideyası ilə bağlı rəsmi yazışmalar və arxiv sənədləri təhlil edilmişdir (eləcə də Mərkəzinin Strategiyasının hazırlanması prosesində SWOT təhlilin nəticələrinə istinad olunmuşdur). 2-ci “Bakı Forum-Konfransı” çərçivəsində İƏT Tədqiqat Mərkəzinin təqdimatında iştirak edilmişdir (məsul icraçı: i.e.d. V.M. Vəliyev; icraçı: A.M.İsmayılova, K.Q.Hüseynova).

Problem. Azərbaycan Respublikasında sosial inkişaf problemlərinin tədqiqi

“İnsan potensialının inkişafına yönəldilmiş investisiyaların qiymətləndirilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində insan potensialının inkişafının nəzəri metodoloji aspektləri tədqiq edilərək ümumiləşdirilmiş, müfəfiq qiymətləndirmə metodologiyası seçilmişdir.

İşdə insan inkişafı indeksinin (III) alt qrup göstəriciləri olan təhsil, elm, səhiyyə, mədəniyyət və rifah səviyyəsi üzrə müvafiq təhlil və qiymətləndirilmələr aparılmışdır.

Eyni zamanda, alt qrup sahələrə yönləndirilmiş investisiyaların həmin sahələrin inkişafına təsir səviyyələrinin təhlili verilmişdir. Qeyd edilən istiqamətlər üzrə insan potensialının inkişafının perspektiv inkişaf istiqamətləri və bu inkişafda investisiyaların rolunun artırılmasına dair müvafiq təklif və tövsiyələr verilmişdir (məsul icraçı: i.f.d. F.Q.Mikayılov; icraçı: E.Məmmədov).

“Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində adambaşına maliyyələşmə mexanizminin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və bu mexanizmin təkmilləşdirilməsi istiqamətində təklif və tövsiyələrin hazırlanması”

mövzusu üzrə tədqiqat işinə uyğun olaraq işə hazırlıq işləri aparılmışdır. Belə ki, Avropa ölkələrində ali təhsilin maliyələşdirilməsi yollarının öyrənilməsinə dair işlər aparılmış, və müvafiq məlumatlar toplanılmışdır. Ali təhsil müəssisələrində xərclərin strukturunu müəyyənləşdirmək üçün müəyyən sorğu anketləri hazırlanmaqdadır. Tədqiqat işinin növbəti ilin birinci yarım ilində başa çatdırılması planlaşdırılmışdır (məsul icraçı: i.f.d. F.Q.Mikayilov; icraçı: E.S.İmanov, E.B.Məmmədov, N.M.Seyidov, D.A.Əhmədov, A.H.Orucova).

“Fiziki fəaliyyəti məhdud şəxslərin cəmiyyətə adaptasiyası sahəsində dünya təcrübəsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Fiziki fəaliyyəti məhdud şəxslərin cəmiyyətə adaptasiyası sahəsində inkişaf etmiş ölkələrin Amerika, İngiltərə, Türkiyə (SODES proqramı çərçivəsində aparılan araşdırmalar və Dünya Əlillər Fondu) və.s təcrübəsi öyrənilmiş, bəzi təklif və tövsiyələr hazırlanmışdır (məsul icraçı: P.T.Heydərov; icraçı: Ə.Q.Süleymanova, L.S.Xəlilzadə, Ə.C.Yaqublu).

“Sığorta-pensiya sisteminin perspektiv inkişafının aktuar hesablama əsasında proqnozlaşdırılması (dünya təcrübəsi)”

mövzusu üzrə tədqiqat işində sığorta-pensiya sisteminin perspektiv inkişafının aktuar modelləşdirmə əsasında proqnozlaşdırılmanın dünya təcrübəsinə dair Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarət Xidmətinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyasında keçirilən Aktuar hesablama kursunun vasitəsi ilə Kanada, Qazaxıstan və Türkiyənin, Almaniyaya, ABŞ və Rusiya təcrübəsi üzrə araşdırma aparılmışdır. Bu ölkələrdə istifadə edilən metodlar, onlara məxsus xüsusiyyətlər təhlil edilmişdir. Ödənişlər üzrə proqnozlaşdırma metodlarının üstün cəhətli əsaslandırılmışdır.

Eyni zamanda, bu plana uyğun olaraq “Sığortada zərər ehtiyatları və aktuar zəncirvari nərdivan metodu”, “Ölüm cədvəlləri” və “Actuarial calculation with triangle method of loss reserves” (Zərər ehtiyatlarının üçbucaq metodla aktuar hesablanması) mövzusunda məqalələr dərc olunmuşdur (məsul icraçı: i.e.n. M.R.Rəsulova; icraçı: A.O.Həsənova).

“Sosial mənzil fondunun yaradılması və regionlarda sosial mənzillərin tikilməsi sahəsində dünya təcrübəsinin öyrənilməsi, təklif və tövsiyələrin hazırlanması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində sosial mənzillərin tikilməsi sahəsində dünya təcrübəsi araşdırılmış və müvafiq təkliflər verilmişdir (məsul icraçılar: V.A.Abbasov, i.f.d. F.Q.Mikayilov, Ü.P.Piriyeva; icraçılar: H.R.İmanov, E.A.Abbasov, A.Y.Sadıqova, E.Ş.Rüstəmov, E.E.Əkbərov).

Problem. Azərbaycanda sahibkarlığın və regionların inkişafı məsələlərinin tədqiqi

“Regional inkişaf mərkəzlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və nəticələrə əsasən onların genişlənməsinə dair təkliflərin verilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işi çərçivəsində Türkiyə təcrübəsi öyrənilmişdir. Hal-hazırda digər ölkələrin də təcrübəsi araşdırılır (məsul icraçı: i.f.d. E.F.Qasimov; icraçılar: N.Ə.Eynullayev, M.M.Osmanov).

“İqtisadi rayonların pasportunun yenilənməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində işlər mütamadi olaraq davam etdirilir (məsul icraçılar: i.f.d. E.F.Qasimov, N.F.İsmaylova, icraçılar: A.İ.Şabanova, N.A.Quliyeva).

“Azərbaycan təqdimatı” kitabının yenilənməsi

mövzusu üzrə tədqiqat işində 2013-cü ilin göstəriciləri əlavə edilərək yenilənmişdir (məsul icraçı: i.f.d. E.F.Qasımov; icraçı: N.A.Quliyeva).

“Sahibkarların maarifləndirilməsi üçün vəsaitlərin hazırlanması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində sahibkarların ehtiyaclarına uyğun olaraq, prioritet sahələr üzrə aşağıda adları sadlanan maarifləndirici vəsaitlərin hazırlanması, eyni zamanda mövcud vəsaitlərin təkmilləşdirilməsi işi həyata keçirilmişdir:

- *“Loqistika: məlumat kitabı”*
- *“Loqistika terminlərinin izahlı lüğəti”*
- *“Müəssisənin rəqabət qabiliyyətliliyinin necə yüksəltməli?”*
- *“İnnovasiya sual-cavabda”*
- *“Müəssisələrin inkişafında fransızca dastayından necə istifadə etməli? (müəssisə menecerləri üçün)”*

Növbəti ildə vəsaitlərin təkmilləşdirilməsi üzrə işlərin başa çatdırılması və kitabçaların nəşrə təqdim olunması planlaşdırıldı (məsul icraçılar: i.e.n. A.H.Tağıyev, A.M.İsmaylova; icraçılar: K.Q.Hüseynova, İ.S.Salmanova, F.S.İmaməliyeva, F.N.İmamverdiyev).

“Regionların sosial-iqtisadi inkişaf göstəricilərinin təhlili və inzibati rayonlar üzrə prioritet investisiya istiqamətlərinə dair təkliflərin hazırlanması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində 2013 -cü ilin regional göstəricilərinin rəsmi olaraq nəşr olunmaması səbəbindən baş vermiş dəyişikliklərə əsasən yeni təhlillər aparmaq mümkün olmamışdır. Hal- hazırda verilmiş təkliflər isə 2012-ci ilin rəqəmlərinə əsaslanır və regionların pasportunda öz əksini tapmışdır. (məsul icraçılar: i.f.d. E.F.Qasımov, i.e.n. M.R.Rəsulova; icraçılar: A.Q.Davudov, N.F.İsmaylova, A.M.İsmaylova).

“Azərbaycan iqtisadiyyatı üzrə prioritet investisiya istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi (Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaitlərinin səmərəli yerləşdirilməsinə yardım məqsədilə)”

mövzusu üzrə tədqiqat işində müvafiq nəzəri-metodoloji əsaslar və mütərəqqi dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla, ölkələrin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsinin elmi və praktik məsələləri öyrənilmiş, ölkənin aşkar və potensial müqayisəli üstünlüklərə malik məhsullarının dəqiqləşdirilməsi aparılmış və bu əsasda prioritet investisiya istiqamətləri müəyyənləşdirilmişdir (məsul icraçı: i.e.n. V.Ə.Rüstəmov; icraçılar: M.M.Mehdiyev, A.Q.Davudov, Q.F.Mustafayev, N.N.Əhmədov).

Problem.Qeyri-neft sahələrinin inkişafının qiymətləndirilməsi

“Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının inkişafı mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi (Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu təmsalında)”

mövzusu üzrə tədqiqat işində ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının inkişafının nəzəri aspektləri və inkişaf prioritetlərinin müəyyənləşdirilməsi istiqamətində dünyada mövcud olan yanaşmalar araşdırılmış və bu əsasda ölkəmiz üçün prioritetlər, həmçinin ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının inkişaf imkanlarının ilkin qiymətləndirilməsi aparılmışdır. Tədqiqat işində aparılmış qiymətləndirmənin nəticələrindən istifadə olunmaqla ölkədə ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının inkişafına dair müasir iqtisadi mexanizmlərin tətbiq edilməsi imkanları müəyyənləşdirilmişdir (məsul icraçı: M.M.Mehdiyev; icraçılar: A.Q.Davudov, Q.F.Mustafayev, N.N.Əhmədov, A.M.İsayeva).

“Qeyri-neft sektorunda müqayisəli üstünlüyə malik olan sahələrin (məhsulların) dəstəklənməsi üzrə təkliflərin verilməsi” mövzusu üzrə tədqiqat işində:

Mövcud nəzəri yanaşmalar, elmi-təcrübi materiallar və mütərəqqi dünya təcrübəsinin təhlili əsasında müasir dövrdə qeyri-neft sektoru üzrə müqayisəli üstünlüyə malik olan sahələrin (məhsulların) müəyyənləşdirilməsi və onlar üzrə istehsalın və ixracın dəstəklənməsi üzrə nəzəri-metodoloji əsaslar öyrənilmiş və ümumiləşdirilmişdir;

Dünya ticarət statistikasının Malların təsviri və kodlaşdırılması üzrə harmonikləşdirilmiş sisteminin 6 rəqəmli təsnifat koduna uyğun bütün məhsulları əhatə edən məlumat bazalarından istifadə edilərək, ilk dəfə olaraq, 2001-2013-cü illəri əhatə edən on ildən də uzun bir dövr üçün müxtəlif üsullar əsasında Azərbaycan iqtisadiyyatının aşkar və potensial müqayisəli üstünlüklərinin (bütövlükdə və qeyri-neft sektoru üzrə ayrılıqda) hesablanması aparılmış və müvafiq illər üzrə bu göstəricilərin dinamik sıraları yaradılmış, illər üzrə təhlil aparılmış və dəyişmə meyilləri qiymətləndirilmişdir;

Aparılmış müqayisəli üstünlük tədqiqatlarının nəticələrinin ölkənin iqtisadi potensialının xüsusiyyətləri və mövcud iqtisadi inkişaf səviyyəsi ilə uyğunluq testi aparılmış və bunun əsasında Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektorunda müqayisəli üstünlüyə malik olan sahələrin (məhsulların) siyahısının dəqiqləşdirilməsi aparılmışdır;

Qeyri-neft sektorunda müqayisəli üstünlüyə malik olan sahələrin (məhsulların) dəstəklənməsi üzrə mütərəqqi beynəlxalq təcrübələr öyrənilmiş və bunlar nəzərə alınmaqla Azərbaycan üçün müvafiq istiqamətdə siyasətə dair təkliflər və tövsiyələr hazırlanmışdır (məsul icraçılar: i.e.n. V.Ə.Rüstəmov, M.M.Mehdiyev; icraçılar: R.R.Musayev, Q.F.Mustafayev, N.N.Əhmədov).

“Ölkənin qida və digər əsas istehlak malları üzrə idxaldan asılılığının azaldılması üzrə potensial imkanların müəyyənləşdirilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Azərbaycan Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatları əsasında ərzaq balansları toplanmış və onun əsasında ölkədə əsas ərzaq məhsullarına tələb və təklifin həcmi müəyyənləşdirilmişdir (məsul icraçı: i.e.n. V.Ə. Rüstəmov; icraçı: M.M.Mehdiyev).

“2003-2013-cü illər üzrə ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişaf dinamikasının təhlili (regional aspektdə)”

mövzusu üzrə tədqiqat işində ölkənin qeyri-neft sektorunun 2003-2012-ci illər üzrə iqtisadi göstəricilərinin (qeyri-neft sənaye, kənd təsərrüfatı, pərakəndə ticarət dövryyəsi, tikinti, nəqliyyat, telekommunikasiya və poçt, əhaliyə göstərilmiş pullu xidmətlər, turizm sahələrini əhatə edən) analitik-statistik təhlili aparılaraq ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişaf meyilləri müəyyən edilmişdir (məsul icraçı: N.F.İsmayılova; icraçı: N.F.İsmayılova).

“Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafının təhlili”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafı (sənayedə əlavə dəyər, əsas fondların həcmi, investisiyaların həcmi, orta aylıq nominal əmək haqqı və.s. kimi göstəricilər üzrə) əvvəlki illərlə müqayisədə təhlil edilmiş və qiymətləndirilmişdir.

Bu işlə əlaqədar olaraq sənayenin müasir vəziyyətinə dair arayış hazırlanmış və nazirliyə təqdim edilmişdir (məsul icraçı: i.e.d. V.M.Vəliyev; icraçılar: i.f.d. F.Q.Mikayılov, i.f.d. E.F.Qasımov).

“Azərbaycan Respublikasında turizm potensialı və onun mövcud vəziyyətinin tədqiqi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Azərbaycanda turizmin inkişafı meyillərinin tarixi xronikası, eyni zamanda, ölkədə turizm potensialı və onun ərazi üzrə yerləşməsi ətraflı araşdırılmış, onların rekreasiya potensialı geniş təhlil edilmişdir. Həmçinin turizmin iqtisadi inkişafda roluna dair araşdırmalar, təhlili qiymətləndirmələr də bu işdə öz əksini tapmışdır. İşdə Azərbaycan Respublikasında turizm növlərinin perspektiv inkişaf istiqamətləri göstərilmiş, eyni zamanda, təhlil zamanı müəyyənləşdirilmiş problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində əsaslandırılmış tövsiyələr irəli sürülmüşdür (məsul icraçı: E.S.İmanov; icraçılar: E.B.Məmmədov, N.M.Seyidov, A.M.İsayeva, E.E.Əkbərov, R.R.Məmmədov).

“Yerli mütəxəssislərin innovativ təkliflərinin sənaye sektorunda təşviqinə dair təklif və tövsiyələrin hazırlanması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində aşağıdakı kimi işlər görülmüşdür: Yerli mütəxəssislərin innovativ təkliflərinin təşviqi üçün nazirliyin nəzdində yaradılan İnnovasiyaların Təşviqi Qrupunun əsasnaməsinin və tədbirlər planının layihəsi hazırlanmışdır. Hazırlanan layihələr razılaşdırmaq üçün Qrupun nümayəndələrinə göndərilmişdir. İnnovativ təkliflərin toplanması üzrə formalar hazırlanmışdır. Yerli mütəxəssislərin təklif və tövsiyələrinin yığılmasına dair ümumi konsepsiya hazırlanmışdır (məsul icraçı: i.e.n. A.D.Hüseynova; icraçılar: Y.C.Özdəmir, T.M.Əliyeva).

“Üzüm istehsalı və emalı sahəsində klaster yanaşmasının tədqiqi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində klasterin mahiyyətinə və müvafiq sahədə müxtəlif ölkələrin (Ukrayna, Moldova, Qazaxıstan və Çininin) təcrübələrinə istinad edilərək aparılmış ekspert qiymətləndirməsi (məlumatın dolaylı qiymətləndirilməsi) nəticəsində Azərbaycanın regionlarında üzüm istehsalı və emalı sahəsində klasterin elementləri (subyektləri) aşkar edilmiş, toplanılmış müvafiq statistik göstəricilər təhlil edilmiş və məlumatların tutuşdurulması aparılaraq nəticədə ölkədə Bakı şəhəri və Gəncə şəhərində klaster subyektlərinin hamısının mövcudluğu müəyyən edilmişdir. Lakin Gəncə şəhərində nəticəli göstəricini klaster yanaşması nöqtəyi-nəzərdən müsbət fəaliyyəti kimi nəzərə alaraq ilkin şərtlərin mövcudluğu təyin edilmişdir. Bundan əlavə, işdə ölkələrin əksəriyyətində tətbiq edilən geniş klaster siyasəti, keyfiyyətli klaster siyasətinin işlənilməsi üçün zəruri olan addımlar, regional klaster siyasətinin hazırlanma və reallaşdırılmasının dörd mərhələsi və klasterlərin inkişafında uğurun açar amillərinə də baxılmışdır. Nəticə etibarlı ilə isə digər ölkələrdə tətbiq edilən klaster siyasətinə dair meyarları nəzərə alaraq Azərbaycanda Gəncə şəhərinin təmsalında üzüm emalı və istehsalı sahəsində klaster siyasətinin tətbiqi üçün əməkdaşlıq qurumunun (və ya komitənin) yaradılması, regionda işçi qrupunun formalaşdırılması, müştərək cəhdlərin təyin edilməsi, vahid fəaliyyət planının hazırlanması və səmərəliliyin ölçülməsi kimi tədbirləri də ehtiva edən müəyyən ardıcılığa malik bir plan variantı təklif edilmişdir (məsul icraçı N.F.İsmayılova, icraçılar: A.Q.Davudov, D.C.Hüseynova).

“Sənaye parklarının yaradılması məqsədilə regional potensialın tədqiqi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində aparılmış hesablamalar əsasında (məhsulun ümumi buraxılışında sənaye məhsulunun xüsusi çəkisinin hesablanması vasitəsilə) müəyyən edilmiş ölkənin potensial regionlarında - Bakı şəhərində, Abşeron iqtisadi rayonu üzrə Abşeron rayonu və Sumqayıt şəhərində, Naxçıvan iqtisadi rayonunda, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu üzrə Gəncə şəhərində, Aran iqtisadi rayonu üzrə Şirvan şəhəri, Mingəçevir şəhəri və İmişli rayonunda - sənaye parkının zəruri rəqabət üstünlüklərinin

mövcudluğuna baxılaraq onların yaradılması imkanları tədqiq edilmiş və seçilmiş regionlar üzrə sənaye parkının sahəvi ixtisaslaşmasına dair təkliflər verilmişdir (məsul icraçı: i.e.n. S.H.Abbasova, icraçı: N.F.İsmaylova).

“Azərbaycanın iqtisadi inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edən texnoloji innovasiya məqsədli Texnopark və Kənd Təsərrüfatı Texnoparkının (AQROPARK) qurulması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində aşağıdakı işlər görülmüşdür: İnnovasiya mərkəzlərinin (texnopark, aqropark, sənaye parkları, klasterlər) yaradılmasının nəzəri-metodoloji əsasları işlənilmiş, onların ümumi xüsusiyyətləri tədqiq olunmuş, bu sahədə mütərəqqi dünya təcrübəsi öyrənilmiş və ümumiləşdirilmələr aparılmışdır; Bu sahədə terminoloji lüğət hazırlanmışdır; Keçən müddət ərzində tədqiqat mövzusu üzrə Azərbaycanda olan Qafqaz universitetinin texnoparkının və Sumqayıt kimya sənaye parkının fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmuş, onların nümayəndələri ilə bir neçə dəfə görüşlər keçirilmiş və hazırda bu işlər davam etdirilir; Son illərdə Azərbaycanda innovasiya sahəsində qəbul edilən qanunvericilik, stimullaşdırma tədbirləri və sənaye və texnoloji parkların nümunəvi nizamnamələri, bu sahədə baş verən dəyişikliklər təhlil olunaraq qiymətləndirilmişdir; Texnoparkların yaradılma konsepsiyası hazırlanmış; Texnoparkların yaradılması və inkişafı üzrə tədbir və alətlər üzrə təklif və tövsiyələrin hazırlanması prosesinə başlanılmışdır (məsul icraçılar: i.e.d. V.M.Vəliyev, i.e.n. A.D.Hüseynova; icraçılar: M.M.Mehdiyev, Y.C.Özdəmir, N.F.İsmaylova).

“Qeyri-neft sektorunda prioritet sahələrin müəyyən olunması istiqamətində mütəmadi təhlillərin aparılması”

mövzusu üzrə tədqiqat işləri “İqtisadi rayonların pasportunun yenilənməsi” mövzusu çərçivəsində görülmən işlərlə birgə həyata keçirilmiş və nəticələr orada əks olunmuşdur (məsul icraçı: E.F.Qasımov; icraçılar: H.M.Məmmədov, Z.Ə.Bədirxanov, Q.F.Mustafayev, N.N.Əhmədov, Y.Ə.Çərkəzov).

Problem.Enerji və infrastruktur xidmətlərinin sosial-iqtisadi inkişaf göstəricilərinə təsirinin qiymətləndirilməsi

“Azərbaycanın enerji balansının sahələrarası təhlili”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Sosial Hesablar Matrisi (SHM) əsasında beynəlxalq praktikada geniş istifadə olunan SHM multiplikator modelləri qurulmuşdur. Belə ki, əvvəlcə 19 iqtisadi sahə üzrə tərtib olunan Sahələrarası balansdan “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsi ayrılmış 20 iqtisadi sahə üzrə tərtib olunmuşdur. Görülmən iş daha da genişləndirilərək 96 iqtisadi sahə üzrə Sahələrarası balans qurulmuşdur. Və bunun əsasında SHM də 20 və 96 iqtisadi sahə üzrə tərtib olunmuşdur. Eyni zamanda SHM multiplikator modelləri də tərtib olunmuşdur. 20 sahə üzrə tərtib olunan multiplikator modelində “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsi ekzogenləşdirilmişdir. Daha geniş yəni 96 sahə üzrə tərtib olunan modeldə isə istənilən sahəni ekzogenləşdirərək sahələrin qiymətindəki müəyyən faizlik dəyişimin digər sahələrə təsirinin qiymətləndirmək olar. Qeyd edək ki, simulyasiyalar bütün digər şərtlər sabit qaldığı halda qəbul edilməlidir. Genişləndirilmiş SHM-in Leontyev qiymət multiplikatorları ilə “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsində baş verən qiymət dəyişikliklərinin Azərbaycan iqtisadiyyatına və onun sahələrinin inkişafına təsirinin qiymətləndirilməsi ilə aşağıdakı nəticələrə gəlinmişdir:

- “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsi istisna olmaqla bütün digər sahələrdə məcmu təklifin qiymət səviyyəsi sabit saxlanılmış, “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati”

sahəsinin məcmu təklifinin qiymət səviyyəsində dəyişiklik edilmişdir. Nəticədə bütün sahələr üzrə ekzogen təklif normalarında baş verən dəyişiklikliyin nəticələri alınmışdır.

- “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsi istisna olmaqla, bütün digər sahələrdə ekzogen təklif normaları sabit saxlanılmış, “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsinin ekzogen təklif normalarında dəyişiklik edilmişdir. Nəticədə bütün sahələr üzrə məcmu təklifin qiymət səviyyəsində baş verən dəyişiklikliyin nəticələri alınmışdır.
- “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsinin ekzogen təklif normalarında və qalan digər sahənin məcmu təklifinin qiymət səviyyəsində edilən dəyişikliyin “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsinin məcmu təklifinin qiymət səviyyəsində və qalan digər sahənin ekzogen təklif normalarında yaratdığı təsirlərin nəticələri alınmışdır.
- “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsinin məcmu təklifinin qiymət səviyyəsində və qalan digər sahənin ekzogen təklif normalarında edilən dəyişikliyin “Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizati” sahəsinin ekzogen təklif normalarında və qalan digər sahənin məcmu təklifinin qiymət səviyyəsində yaratdığı təsirlərin nəticələri alınmışdır (məsul icraçı: i.e.d. V.M.Vəliyev; icraçı: H.B.Həsənov, İ.A.Mirzəliyev, M.M.Mehdiyev, E.Ş.Rüstəmov, S.H.İbrahimova).

“Azərbaycanın enerjiyə qənaət və enerji effektivliyi planının tərtibi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində məqsəd Azərbaycanın enerjiyə qənaət və enerji effektivliyi planının tərtibi idi. Ona görə Azərbaycanın enerji istehlakı təhlil edilmiş, enerji səmərəliliyi üzrə məlumatlar toplanmışdır. Azərbaycanda enerji səmərəliliyi üzrə məlumatlanmanın az olmasını nəzərə alaraq, müəssisələrin bu sahədə fikrini öyrənmək üçün xüsusi anket sorğusu hazırlanmışdır. Hazırda bu sorğunun metodologiyası hazırlanır və buna əsasən onun planı tərtib edilərək həyata keçirilməsi növbəti hesabat dövrünə planlaşdırılmışdır (məsul icraçı: i.e.n. A.D.Hüseynova; icraçı: H.B.Həsənov, İ.A.Mirzəliyev, F.N.İmamverdiyev, S.H.İbrahimova).

“Yanacaq-energetika sektorunun əsas göstəricilərinin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində neft-qaz ehtiyatları, hasilatı və istehlakı üzrə göstəricilər toplanmış və təhlil edilmişdir. Təhlillərin nəticəsi Azərbaycanda müxtəlif mənbələrdən neft-qaz hasilatının, onun gəlirlərinin və istifadəsinin daha da ətraflı tədqiq olunmasına ehtiyac olduğunu göstərir. Bu baxımdan, perspektivdə neft-qaz hasilatı və istifadəsi ilə yanaşı, neft-qaz gəlirlərinin də nəzərə alınmasını əks etdirən modelin qurulması məqsədəuyğun sayılmış və bu mövzunun növbəti hesabat dövrü üçün iş planına daxil edilməsi tövsiyə olunmuşdur (məsul icraçı: i.e.d. V.M.Vəliyev; icraçı: H.B.Həsənov, M.M.Mehdiyev, E.Ş.Rüstəmov, S.H.İbrahimova, G.V.Qədirova, T.A.Tağızadə).

Problem. Məlumatlar bazasının formalaşdırılması, statistik göstəricilərin təhlili və cari işlərin yerinə yetirilməsi

“Regionların və inzibati rayonların elektron statistik bazasının yenilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Regionların və inzibati rayonların elektron statistik bazası 2012-ci ilin rəqəmləri də əlavə edilərək yenilənmişdir (məsul icraçı: i.f.d. E.F.Qasımov; icraçılar: N.A.Quliyeva, A.İ.Şabanova).

“Statistik baza üçün sahəvi göstəricilərin elektron bazasının yenilməsi”

mövzusu üzrə tədqiqat işində statistik baza üçün sahəvi göstəricilərin elektron bazasında müvafiq sahələr üzrə məlumatlar yenilənmişdir (məsul icraçı: i.f.d. E.F.Qasımov; icraçılar: N.A.Quliyeva, A.İ.Şabanova, H.M.Məmmədov).

“MDB ölkələrinin əsas sosial-iqtisadi göstəricilərinin elektron bazasının yaradılması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində MDB ölkələrinin əsas sosial-iqtisadi göstəricilərinin elektron bazası hazırlanmışdır (məsul icraçı: i.f.d. E.F.Qasımov; icraçılar: N.A.Quliyeva, H.M.Məmmədov).

“Mənzil-kommunal təsərrüfatı sahəsi üzrə statistik uçotun təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması”

mövzusu üzrə tədqiqat işində Azərbaycan Respublikası Statistika Komitəsində istifadə olunana ölkənin mənzil-kommunal təsərrüfatı üzrə statistik uçot formaları araşdırılmış, digər dövlətlərin bu sahəyə dair statistik formaları ilə müqayisə edilərək onların təkmilləşdirilməsinə dair əsaslandırılmış təkliflər verilmişdir (məsul icraçı: i.f.d. E.F.Qasımov; icraçı: H.M.Məmmədov).

Problem. İnsan kapitalının gücləndirilməsi, Nazirliyin əməkdaşlarının bilik və bacarıqlarının artırılması

“Müvafiq sahələrdə tanınmış yerli və beynəlxalq təlim-tədris mərkəzləri ilə əlaqələrin qurulması”

mövzusu çərçivəsində mövcud əlaqələr üzrə əməkdaşlıqları davam etdirilməklə yanaşı, yeni əlaqələrin qurulması da diqqət mərkəzində olmuşdur. Onlardan Türkiyənin ODTU Texnoparkı, “EcoMod Network” Şirkəti, İslam Tədqiqat və Təlim İnstitutu (IRTI) ilə olan əməkdaşlıqları sadalamaq olar (məsul icraçı: A.M.İsmayılova; icraçılar: İ.S.Salmanova, F.S.İmaməliyeva, Ş.Ə.Babayeva).

“Müəyyən olunmuş sahələr üzrə qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi üçün xarici ekspertlərin dəvət olunması və ya əməkdaşların ezam olunması”

mövzusu çərçivəsində 2014-cü ilin 12 mart tarixində Türkiyənin ODTU Tenoparkının vitse-prezidenti Ufuk Batumun məruzəsi ilə “Sənayedə brendləşmə” mövzusunda seminar, 4 iyun tarixində “Elsevier” Şirkətinin Türkiyə, İran, Orta Sərq və Mərkəzi Asiya üzrə meneceri Gamzə Kəskinin məruzəsi ilə “Elmi məqalələrin yazılması qaydaları” (“Beynəlxalq jurnallarda necə uğurlu nəşr olunmalı?”) və 24 iyun tarixində ABŞ-ın “Wiley” Nəşriyyatının redaktoru Kristen Severinqin məruzəsi ilə “Müəllifin iş planı”, ABŞ-ın “Wiley” Nəşriyyatının Türkiyə, Çimali Kipr, Azərbaycan və Özbəkistan üzrə satış meneceri Deniz Yilmazoglunun məruzəsi ilə “Wiley: online kitabxanası” mövzularında müəllif seminarları, 6 iyun tarixində “Euromonitor International” Şirkətinin Biznesin inkişafı üzrə maliyyə meneceri Mangirdas Ciocysin təqdimatında “Passport: qlobal strateji zəkaya sizin girişiniz” (Passport: Your Gateway To Global Strategic Intelligence) mövzusunda online təqdimatlar keçirilmişdir.

İl ərzində həmçinin İnstitutun əməkdaşları xarici təcrübənin öyrənilməsi məqsədilə müxtəlif elmi və elmi-texniki tədbirlərdə iştirak etmişlər. Bu məqsədlə prioritet sahələr üzrə Hindistanın İqtisadi Əməkdaşlıq Proqramı (ITEC), Avropa Komissiyası, Beynəlxalq Valyuta Fondu (IMF), Birləşmiş Viena İnstitutu (JVI) və UNESCO tərəfindən təşkil edilmiş tədbirlərdə iştirak etmək üçün İnstitutun əməkdaşları Hindistan, İran, Türkiyə, Belçika, Avstriya, Qazaxıstan, Gürcüstan, Estoniya, İndoneziya, Gürcüstan, Malayziyaya

(ümumilikdə 22 xarici ezamiyyə) ezam olunmuşlar (məsul icraçı: A.M.İsmayılova; icraçılar: K.Q.Hüseynova, F.S.İmaməliyeva, Ş.Ə.Babayeva).

“Öyrənilmiş təcrübənin bölüşdürülməsi üçün Nazirliyin müvafiq qurumlarının iştirakı ilə hər bir qrup üçün təlim modullarının hazırlanması və digər əməkdaşların təlimlərə cəlb olunması”

mövzusu çərçivəsində İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (ECO), “EcoMod Network” Şirkətinin və İİETİ-nin birgə maliyyə dəstəyi və təşkilatçılığı ilə 21-25 aprel 2014-cü il tarixlərində İƏT üzv ölkələrinin nümayəndələri üçün **“Riyazi modelləşdirmə sistemi yolu ilə ümumi iqtisadi tarazlığın modelləşdirilməsi”** mövzusunda təlim keçirilmişdir. Tədbirdə üzv ölkələrindən Özbəkistan və Türkmənistan istisina olmaqla, Əfqanıstan, Pakistan, İran, Türkiyə, Qırğızıstan, Qazaxıstan və Tacikistandan olan nümayəndələr iştirak etmişlər.

Növbəti təlimin 2015-ci ilin avqust ayında Qırğızıstanın İssık-Kul şəhərində keçirilməsi planlaşdırılmışdır.

İl ərzində digər tədbir isə İslam İnkişaf Bankının (IDB) İslam Tədqiqatlar və Təlim İnstitutu (IRTI) və İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin birgə əməkdaşlıq haqqında razılığına əsasən 22-26 sentyabr 2014-cü il tarixlərində **“Kiçik və orta sahibkarlığın maliyyələşdirilməsi» (Financing Small and Medium Entrepreneurship (SMEs))”** mövzusunda regional təlimin keçirilməsi olmuşdur. IRTI və İİETİ-nin birgə maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən təlimdə Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Özbəkistandan ümumilikdə 10 nümayəndə iştirak etmişdir.

Təlim çərçivəsində iştirakçıların ətraflı məlumatlandırılması məqsədilə həmçinin 26 sentyabr 2014-cü il tarixində regiona səfər edilmiş və Quba-Xaçmaz regional mərkəzində sahibkarlıq müəssisələri ilə tanışlıq seminarı (Study Tour) təşkil edilmişdir.

Təlim çərçivəsində İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin əməkdaşları ilə yanaşı Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun, Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO), Bakı Biznes Tədris Mərkəzinin (BBTM), «Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti»nin ASC, «Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı»nın MMC-nin və İİETİ-nin əməkdaşları tərəfindən məruzələr deyilmişdir (məsul icraçı: A.M.İsmayılova; icraçılar: S.C.Talıbova, İ.S.Salmanova, F.S.İmaməliyeva, Ş.Ə.Babayeva A.Ş.Hüseynova).

Problem. Elmi ədəbiyyatların xülasəsi və elmi nəşr işlərinin təşkili

“Elmi ədəbiyyatların əldə edilməsi və müvafiq xülasələrin hazırlanması”

istiqlamətində daxil olmuş ədəbiyyat qeydiyyatına alınmış, “Onluq təsnifat” əsasında işlənmiş, əlifba sırası üzrə elektron kataloq hazırlanmış və məlumatlar şöbələrə göndərilmişdir. Yeni ədəbiyyat kitabxana fonduna daxil edilmişdir. Oxucuların istifadəsi üçün həmçinin elektron kataloqun çap olunmuş forması da hazırlanmışdır.

Hər gün dövrü mətbuat qəbul edilir və qeydiyyatına salınır. Dövrü mətbuatın qeydiyyatı həm elektron formada, həm də kağız üzərində aparılır. Gün ərzində İİETİ-nin, İSN-nin əməkdaşlarına, İİETİ-nin doktorantlarına, məktubla müraciət etmiş başqa idarə və müəssisələrin əməkdaşlarına kitabxana xidməti göstərilir (məsul icraçı: S.Z.Abbasəliyeva; icraçılar: T.Ş.Salıfova, Ş.M.Əliyeva).

“Elmi nəşrlərin hazırlanması”

istiqlamətində İİETİ-nin “Elmi əsərlər toplusu”nun 2010-cu il X buraxılışı, 2011-ci il XI buraxılışı, 2012-ci il XII buraxılışı, 2013-cü il XIII buraxılışları nəşr olunmuş, Kitabxana fonduna daxil edilmiş, Respublika kitabxanalarına və müəlliflərə təqdim

edilmişdir. 2014-cü il XIV xüsusi buraxılış üçün müəlliflərdən məqalələr toplanılmış, redaktə və korrektə edilmiş və nəşrə təqdim olunmuşdur.

İİETİ-nin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq yazılan yubiley kitabı üçün materiallar toplanılmış, real faktlara və arxiv sənədlərinə əsaslanaraq yubiley kitabının yazılması işləri başa çatdırılmış və kitab çap olunmuşdur (məsul icraçı: S.Z.Abbasəliyeva; icraçılar: T.Ş.Salıfova, Ş.M.Əliyeva).

Dövlət proqramlarının, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman, sərəncam, tapşırıqlarından irəli gələn və digər məsələlərin icrası istiqamətində İnstitutda Dövlət Proqramları, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman, sərəncam və tapşırıqlarından, eləcə də Nazirliyin Kollegiyasının qərarları, müvafiq əmr və göstərişlərindən irəli gələn məsələlərin icrası, həmçinin müxtəlif qurumlardan daxil olmuş cari işlərin yerinə yetirilməsi ilə bağlı kompleks işlər aidiyyəti üzrə yerinə yetirilmişdir.

II. XARİCİ ƏLAQƏLƏR

Beynəlxalq təşkilatlarla iş

Hesabat ilində İstitutda beynəlxalq qurumlarla işin aparılması davam etdirilmişdir. Onlardan İqtisadi Əməkdaşlıq Təşilatı (ECO) ilə aparılan işlər xüsusi əhəmiyyətə malik olmuşdur.

Belə ki, il ərzində ilk olaraq, 23-26 fevral tarixlərində İran İslam Respublikasının Tehran şəhərində keçirilən Regional Planlaşdırma Şurasının 24-cü ilcalsında İstitutun direktoru, eyni zamanda İOT-in Bakıda Tədqiqat Mərkəzinin rəhbəri Vilayət Vəliyev iştirak etmişdir. Qeyd edək ki, İOT-in Tədqiqat Mərkəzinin təsis olunması ilə Bakıdakı nümayəndəliyin RPŞ-nin iclaslarında daim təmsil olunması zərurəti yaranmışdır. Tədbirdə İOT-ə üzv ölkələrin nümayəndələri ilə yanaşı, Azərbaycanın İran İslam Respublikasındakı Səfirliyinin, İqtisadiyyat və Sənaye, Xarici İşlər, Ekologiya və Təbii Sərvətlər, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları nazirliklərinin nümayəndələri də iştirak etmişlər. Həmçinin İOT-in Regional Planlaşdırma Şurasının işçi iclasları keçirilmiş və icaslarda kənd təsərrüfatı, sənaye və turizm, ticarət və investisiya, nəqliyyat və rabitə, energetika, insan resursları və davamlı inkişaf, beynəlxalq əməkdaşlıq və s. mövzuları üzrə hesabatlar dinlənmişdir.

Daha sonra İOT-in, “EcoMod Network” Şirkətinin və İİETİ-nin birgə maliyyə dəstəyi və təşkilatçılığı ilə 21-25 aprel 2014-cü il tarixlərində İOT üzv ölkələrinin nümayəndələri üçün “Riyazi modelləşdirmə sistemi yolu ilə ümumi iqtisadi tarazlığın modelləşdirilməsi” mövzusunda təlim keçirilmişdir. Tədbirdə üzv ölkələrindən Özbəkistan və Türkmənistan istisina olmaqla, Əfqanıstan, Pakistan, İran, Türkiyə, Qırğızıstan, Qazaxıstan və Tacikistandan olan nümayəndələr iştirak etmişlər.

Növbəti təlimin 2015-ci ilin avqust ayında Qırğızıstanın İssık-Kul şəhərində keçirilməsi planlaşdırılmışdır.

Bundan sonra 26 aprel 2014-cü il tarixində İOT-in “İqtisadiyyat” Jurnalının Redaksiya Heyətinin 2-ci iclası keçirilmişdir. Qeyd edək ki, Jurnalın Redaksiya Heyətinin ilk iclası da 2012-ci ilin 8 noyabr tarixində Bakıda keçirilmişdir.

Jurnalın növbəti iclasının 2015-ci ildə Tacikistanda keçirilməsi planlaşdırılmışdır.

Tədbirdə İOT-in “İqtisadiyyat” jurnalının baş redaktoru Vilayət Vəliyev son iki ildə jurnalın fəaliyyəti, onun dövrlüyünün təmin olunması və reytinginin artırılması istiqamətində görülən tədbirlər haqqında iştirakçıları məlumatlandırmış, növbəti illər üzrə görüləcək işlər barəsində isə geniş fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Bundan başqa İOT-in ənənəvi olaraq keçirilən və layihələrin idarə olunmasında üzv ölkələrin nümayəndələrinə kömək məqsədilə təşkil edilən 4-cü regional təlim proqramında iştirak edilmişdir. 2014-cü ilin 12-16 may tarixlərində Türkiyənin paytaxtı Ankara şəhərində təşkil edilən tədbirdə İstitutun nümayəndəsi iştirak etmişdir.

İl ərzində İOT ilə əməkdaşlıq bununla bitməmişdir. Nəhayət İİETİ-nin yaranmasının 50 illik yubileyinə həsr olunmuş İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin İqtisadi Beyin Mərkəzlərinin 2-ci Bakı Forumu və “Enerji, Regional İntegrasiya və Sosial-İqtisadi İnkişaf” mövzusunda 2-ci Beynəlxalq Konfrans 2014-cü ilin 1-3 oktyabr tarixlərində İOT-in, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin, “EcoMod Network” Şirkətinin, İOT-in Tədqiqat Mərkəzinin və İİETİ-nin birgə təşkilatçılığı ilə baş tutmuşdur.

Tədbirdə İOT üzv ölkələrinin iqtisadi beyin mərkəzlərinin rəhbərləri ilə yanaşı, həmçinin Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan, Türkiyə, Əfqanıstan, İran, Pakistan, Macarıstan, Fransa, Avstriya, Yaponiya, Brüssəldən ümumilikdə 20-dən çox ölkədən nümayəndələr iştirak etmişlər. Eləcə də, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Elm Fondu (ECOSF), İslam İnkişaf Bankının (IDB) (Almata ofisinin) və SESRIC-in yüksək səviyyəli rəhbərləri də tədbirdə iştirak etmişlər. Ümumilikdə isə Konfransa 26 ölkədən 200-ə yaxın məqalə təqdim edilmişdir.

Forumun növbəti ildə Qazaxıstanın İqtisadi Tədqiqatlar İnstitutunun təşkilatçılığı ilə Astana şəhərində keçirilməsi qərarlaşdırılmışdır.

2-ci “Bakı Forum-Konfransı” çərçivəsində həmçinin “İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı üzv ölkələrində ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi sahəsində təcrübə mübadiləsi və qurumlararası əməkdaşlığın gücləndirilməsi” mövzusunda tədqiqat işinin həyata keçirilməsinə dair müqavilə imzalanmışdır.

Hesabat ilinin daha bir əməkdaşlığı İslam İnkişaf Bankının (IDB) İslam Tədqiqatlar və Təlim İnstitutu (IRTI) və İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin birgə əməkdaşlıq haqqında razılığına əsasən 22-26 sentyabr 2014-cü il tarixlərində “Kiçik və orta sahibkarlığın maliyyələşdirilməsi» (Financing Small and Medium Entrepreneurship (SMEs))” mövzusunda regional təlimin keçirilməsi olmuşdur. IRTI və İİETİ-nin birgə maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən təlimdə Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Özbəkistandan ümumilikdə 10 nümayəndə iştirak etmişdir.

Təlim çərçivəsində iştirakçıların ətraflı məlumatlandırılması məqsədilə həmçinin 26 sentyabr 2014-cü il tarixində regiona səfər edilmiş və Quba-Xaçmaz regional mərkəzində sahibkarlıq müəssisələri ilə tanışlıq seminarı (Study Tour) təşkil edilmişdir.

Təlim çərçivəsində İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin əməkdaşları ilə yanaşı Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun, Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO), Bakı Biznes Tədris Mərkəzinin (BBTM), «Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti»nin ASC, «Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı»nın MMC-nin və İİETİ-nin əməkdaşları tərəfindən məruzələr deyilmişdir.

Qeyd olunanlarla yanaşı İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Elm Fondu (ECOSF) ilə əməkdaşlıq qurulmuş və davam etdirilməkdədir. Belə ki, qurumla əməkdaşlıq çərçivəsində İOT çərçivəsində əməkdaşlığın aparılmasının perspektivləri barədə geniş fikir mübadiləsi aparılmaqla yanaşı, eyni zamanda profilə uyğun müvafiq istiqamətlər üzrə məlumat mübadiləsinin aparılmasının dövrüyyəsi genişləndirilmişdir. Belə ki, hətta qurumun təşkilatçılığı ilə 2015-ci ilin 10 yanvar tarixində Pakistanda keçiriləcək “Davamlı inkişaf üçün mühəndislərin hazırlanması (mühəndislik təhsili sahəsində kvalifikasiya üzrə standartlaşma yol xəritəsi)” (“Developing the Roadmap on Engineering Qualification Standardization”-Preparing Future Engineers for Sustainable Development”) mövzusunda beynəlxalq görüşdə iştirak etmək üçün Azərbaycandan nümayəndənin seçilməsinə tərəfimizdən dəstək verilmişdir. Bununla yanaşı növbəti il ərzində keçiriləcək daha bir tədbir üçün İOT EF-na uyğun iştirakçının təyin olunması və tədbirin təşkil edilməsi işində tərəfimizdən müvafiq dəstək göstərilməkdədir.

Xarici partnyorlarla iş

Hesabat ilində uğurla davam etdirilən əməkdaşlıqlardan biri də Türkiyə Respublikası Baş Bakanlığının Türk Əməkdaşlıq və Koordinasiya Agentliyi (TIKA) ilə olan əməkdaşlıqdır.

Qurumla əməkdaşlığın davam etdirilməsi və prioritet istiqamətlərin təyin olunması məqsədilə keçirilən görüşün nəticəsi olaraq, 2015-2016-cı illərdə həyata keçirilməsi üzrə əməkdaşlıq proqramı və eyni zamanda “Azərbaycanda elm-sənaye əməkdaşlığının inkişafı üçün ODTU Texnoparkının təcrübəsinin öyrənilməsi və dayaq nöqtəsinin qurulması” mövzusunda layihə təklifi hazırlanaraq, müvafiq qaydada təqdim olunmuşdur.

Həmçinin hesabat ilində qurumla birgə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilmiş layihə çərçivəsində hazırlanmış “Gələcək nəsillər üçün ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı” adlı kitabın təqdimatı 2014-cü ilin 7 aprel tarixində Avropa Azərbaycan Məktəbində keçirilmişdir.

Hesabat ilində həmçinin 1-ci “Bakı Forum-Konfransı”ndan etibarən İnstitutla əməkdaşlıq edən Almaniyanın Keçid İqtisadiyyatlarında Kənd Təsərrüfatının İnkişafı Leibniz İnstitutu (IAMO) ilə məlumat mübadiləsi davam etdirilmişdir. Belə ki, qurumun

ənənəvi olaraq, təşkil etdiyi və növbəti il keçirilməsi planlaşdırılan “Cənubi Qafqazda və Mərkəzi Asiyada regional iqtisadiyyat və beynəlxalq inteqrasiya: potensialın gücləndirilməsi və məlumatlılığın yüksəldilməsi” layihəsi çərçivəsində növbəti tədbirin keçirilməsi üçün dəstək məktubu göndərilmiş; qurumdan keçirilməkdə olan bir-sıra tədbirlər haqqında məlumat alınmış və növbəti ilə üzrə perspektiv məlumat mübadiləsi aparılmışdır. Sadalanan işlərin yaxın perspektivdə fayda verməsi və ya İnstitutun əməkdaşlıq əlaqələ və imkanlarının artırılmasında İnstituta köməkçi olması gözlənilir.

Eyni zamanda 2010-cu ildən etibarən əməkdaşlıq edilən Koreyanın Xarici İqtisadi Tədqiqatlar İnstitutu (KIEP) ilə əlaqələr davam etdirilmişdir. Belə ki, il ərzində qurumun bütün tədbirləri və nəşrləri haqqında məlumat əldə edilməsi ilə yanaşı, 2015-ci ilin KIEP Qonaq Təqaüd Proqramına müraciət ünvanlanmış, lakin müraciət müsbət nəticələnməmişdir. Bununla belə proqram üzrə əməkdaşlığın davam etdirilməkdədir.

Ezamiyyələr

Son illərdə olduğu kimi, hesabat ilində də İnstitutun əməkdaşları ölkəmizdə və xaricdə müxtəlif elmi və elmi-texniki tədbirlərdə iştirak etmək, eləcə də sorğuların keçirilməsi məqsədilə 22 respublika xarici və 16 respublika daxili ezamiyyələrdə olmuşlar.

Respublika xarici ezamiyyələrin 6-sı təşkilatçılar (Hindistanın İqtisadi Əməkdaşlıq Proqramı (ITEC), Avropa Komissiyası, Beynəlxalq Valyuta Fondu (IMF), Birləşmiş Viena İnstitutu (JVI)) və UNESCO tərəfindən, 5-i həm təşkilatçılar həm də İİETİ tərəfindən, qalanları isə İİETİ tərəfindən maliyyələşdirilmişdir. Ümumilikdə isə İnstitutun əməkdaşları Hindistan, İran, Türkiyə, Belçika, Avstriya, Qazaxıstan, Gürcüstan, Estoniya, İndoneziya, Gürcüstan, Malayziyada ezamiyyədə olmuşlar.

Respublika daxili bütün ezamiyyələr isə birqayda olaraq, İnstitut tərəfindən maliyyələşdirilmişdir.

Görüşlər

Hesabat ilində İnstitutda xarici qonaqlarla çoxsaylı görüşlərin keçirilməsi davam etdirilmişdir.

Onlardan Türk Əməkdaşlıq və Koordinasiya Agentliyinin (TİKA) Bakı Proqram koordinatoru və nümayəndə heyətinin, Qırğızıstanın M.Rıskulbekov adına İqtisad Universitetinin Xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Kadıralıyev Almaz Toktobekoviç, Dünya Bankının Şərqi və Mərkəzi Asiya Qonşuluq Siyasətinin Regional Yol Təhlükəsizliyi (TRACECA) Layihəsinin rəhbəri cənab Alan Rossun və nümayəndə heyəti, AB tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanda tədarük zəncirinin inkişafına dəstək” mövzusunda tədqiqat layihəsinin ipəkçilik, üzümçülük və çayçılıq üzrə ekspertləri Mike Burchell, Martin Mouter Markof və Birgit Boor, Türkiyə Respublikasının Sabancı Universitetinin nümayəndələri Cüneyt Evirgen və Aziz Murat Hatipagöglü, Türkiyə Respublikasının Kənd Təsərrüfatı və Qida Konfederasiyasının müdiri Hakan Yüksel və əməkdaşı İlhan Uzun, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının Hissədarlarının Xüsusi Fondunun Biznes və maliyyə konsultasiya şirkətinin icraçı direktoru Maykl Kortenbuş, ODTU Texnoparkın virse prezidenti Ufuk Batur ilə olan görüşləri sadalamaq yerinə düşər.

III. LAYİHƏLƏRİN MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏSİ VƏ İDARƏOLUNMASI

Dövlət büdcəsi vəsaitləri ilə

Hesabat ilində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 18 avqust 2014-cü il tarixli 263s nömrəli iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi ilə bağlı xərclər haqqında Sərəncamına əsasən İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi ilə İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutu arasında ümumi layihə dəyəri 51000 (əlli bir min) manat olan müqavilə (№ 5, 6) bağlanmış və aşağıda adları sadalanan tədqiqat işləri həyata keçirilmişdir:

- “Sərhədyanı regionlarda məşğulluq probleminin həlli istiqamətində təklif və tövsiyələrin hazırlanması (Füzuli-Beyləqan regionu üzrə)”;
- “Azərbaycan Respublikasında beynəlxalq təcrübə əsasında texnoloji innovasiya məqsədli Texnopark və Aqroparkların yaradılması üzrə təklif və tövsiyələrin hazırlanması”.

Xarici fondların vəsaiti ilə

Hesabat ilində İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutu tərəfindən İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (ECO) təqdim olunmuş layihənin maliyyələşməsi haqqında yekun qərarın qəbul olunması ilə layihənin icrasına başlanılması məqsədilə 3 oktyabr 2014-cü il tarixində Bakıda keçirilən İƏT üzv ölkələrinin İqtisadi beyin mərkəzlərinin 2-ci “Bakı Forum-Konfrası” çərçivəsində müqavilə başlanmış və “İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı üzv ölkələrində ekoloji təmiz kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi sahəsində təcrübə mübadiləsi və qurumlararası əməkdaşlığın gücləndirilməsi” mövzusunda tədqiqat işinin həyata keçirilməsinə başlanılmışdır. Müqaviləyə əsasən iş növbəti ilin sentyabr ayında başa çatdırılacaqdır.

Digər fondlardan maliyyələşmə ilə (təkliflərin təqdim olunması)

Hesabat ilində həmçinin digər fondlardan maliyyələşməsi məqsədilə il ərzində 2 layihə təklifi hazırlanmış və müvafiq qaydada təqdim olunmuşdur.

Onlardan Azərbaycan Respublikası Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi tabeliyində İnformasiya Texnologiyalarının İnkişafı Dövlət Fonduna «*Biznesin innovasiya inkişafını dəstəkləyən Innovasiyalar Biznes Mərkəzinin yaradılması*» mövzusunda layihə təklifi göndərilmiş, lakin seçim uğurlu olmamışdır.

Eləcə də Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Elmin İnkişaf Fondunun elan etdiyi “Sənaye qrantı” məqsədli müsabiqəsinə (EIF/MQM/Sənaye-2014-4(19)) “*Azərbaycanda Sənaye Parkları üçün Biznes Innovasiya Mərkəzi (BİM) modelinin qurulması*” mövzusunda layihə təklifi təqdim olunmuşdur. Hal-hazırda layihə təklifləri qiymətləndirilmə mərhələsindədir.

İİETİ-nin büdcəsində maliyyələşmə yolu ilə

Hesabat ilində həmçinin “ADA” Universitetinə “İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Tədqiqat Mərkəzinin (ECORC) fəaliyyət Strategiyasının hazırlanması” mövzusunda layihənin hazırlanması sifariş olunmuşdur. Layihə çərçivəsində müvafiq Startegiya sənədi hazırlanaraq, baxılması üçün təqdim olunmuşdur.

IV. ELMİ VƏ ELMİ-TEXNİKİ TƏDBİRLƏR

Hesabat ilində kadr potensialının gücləndirilməsi məqsədilə Forum, Konfrans, seminar, dəyirmi masa və s. keçirilməsi davam etdirilmişdir.

Belə ki, 2014-cü ilin 12 mart tarixində Türkiyənin ODTU Tenoparkının vitse-prezidenti Ufuk Batumun məruzəsi ilə “Sənayedə brendləşmə” mövzusunda seminar (*İqtisadiyyat və sənaye nazirinin F-31 nömrəli 19 mart tarixli Əmrin 3-cü bəndinin icrasına əsasən*), 7 aprel tarixində “Gələcək nəsillər üçün ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı” adlı kitabın təqdimatı; 21-25 aprel tarixlərində İƏT üzv ölkələrinin nümayəndələri üçün təlim; 26 aprel tarixində İƏT-in “İqtisadiyyat” jurnalının Redaksiya Heyətinin 2-ci iclası; 4 iyun tarixində “Elsevier” Şirkətinin Türkiyə, İran, Orta Sərq və Mərkəzi Asiya üzrə meneceri Gamzə Kəskinin məruzəsi ilə “Elmi məqalələrin yazılması qaydaları” (“Beynəlxalq jurnallarda necə uğurlu nəşr olunmalı?”) və 24 iyun tarixində ABŞ-ın “Wiley” Nəşriyyatının redaktoru Kristen Severinqin məruzəsi ilə “Müəllifin iş planı”, ABŞ-ın “Wiley” Nəşriyyatının Türkiyə, Çimali Kipr, Azərbaycan və Özbəkistan üzrə satış meneceri Deniz Yılmazoglunun məruzəsi ilə “Wiley: online kitabxanası” mövzularında müəllif seminarları, 6 iyun tarixində “Euromonitor International” Şirkətinin Biznesin inkişafı üzrə maliyyə meneceri Mangirdas Ciocysin təqdimatında “Passport: qlobal strateji zəkaya sizin girişiniz” (Passport: Your Gateway To Global Strategic Intelligence) mövzusunda online təqdimatı, 26 sentyabr tarixində İslam Tədqiqat və Təlim İnstitutunun (IRTI) və Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tajikistan və Özbəkistanın nümayəndələri üçün (Quba-Xaçmaz Regional Mərkəzində) təşkil edilən tanışlıq səfərlərini sadalamaq yerinə düşər.

Azərbaycan Respublikasında 2014-cü ilin “Sənaye ili” elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 12 mart 2014-cü il tarixli, 331 nömrəli Sərəncamından irəli gələn aidiyyəti tapşırıqların və iqtisadiyyat və sənaye nazirinin 19 mart 2014-cü il tarixli F-31 nömrəli əmri ilə təsdiq olunmuş Tədbirlər Planının 13-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin, Təhsil Nazirliyinin, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının nümayəndələrinin iştirakı ilə “Sənayenin inkişaf perspektivləri” mövzusunda tələbələr (magistrlər) və doktorantlar arasında elmi məqalə müsabiqəsi keçirilmişdir.

Komissiya üzvləri tərəfindən aparılmış qiymətləndirmənin nəticəsinə əsasən tələbə (magistr) və doktorantların məqalələri qoyulan tələblərə cavab vermişdir.

30 dekabr 2014-cü il tarixində İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutunda təşkil olunmuş, İqtisadiyyat və Sənaye, Təhsil nazirliklərinin, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının və Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin nümayəndələrinin də iştirak etdiyi tədbirdə qaliblərə müxtəlif hədiyyələr təqdim olunmuşdur.

Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Univerisiteti, Qafqaz Univerisiteti, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik və Azərbaycan Milli Aviasiya Akademiyasından tələbələr istehsalat təcrübəsində iştirak etmişlər.

Hesabat ilində İnstitutun əməkdaşları iqtisadiyyat və sənaye nazirinin 29 yanvar 2014-cü il tarixli, F-08 (Treninqlərin təşkil edilməsi haqqında) nömrəli əmrinin icrasına əsasən 20-yədək təlimlərdə iştirak etmişlər.

V. İCTİMAİYYƏTLƏ ƏLAQƏLƏR

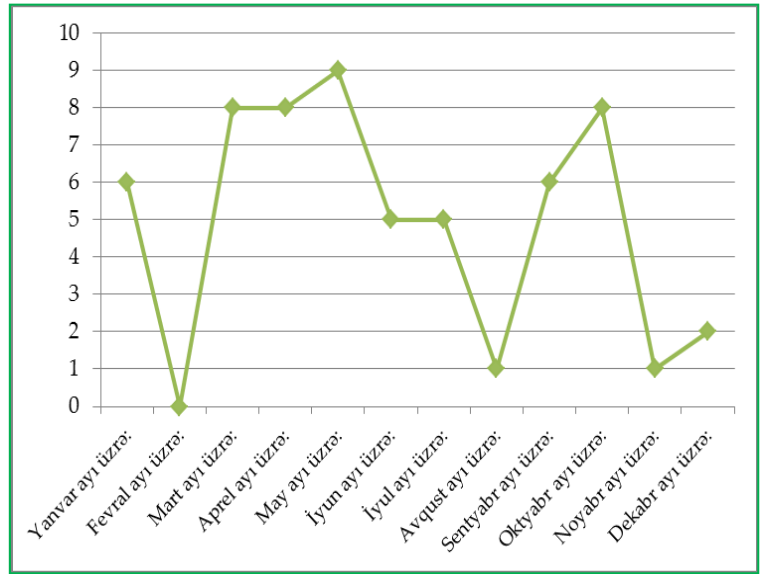
Veb səhifənin idarə olunması

İnstitutun fəaliyyəti haqqında geniş ictimaiyyətin məlumatlandırılması və müsbət imicin formalaşdırılması məqsədilə hesabat ili ərzində veb səhifəsi vasitəsilə işlərin aparılması davam etdirilmişdir. Əvvəlki illərdə olduğu kimi məlumatların işıqlandırılması azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla iki dildə aparılması davam etdirilmişdir.

Ümumilikdə, hesabat ili ərzində veb səhifə vasitəsilə müxtəlif məzmunlu 59 xəbər mətni yayımlanmışdır, belə ki, onlardan 2-si rəsmi sənədlər, 41-i press-reliz, 4-ü məlumat və 12-si elan olmuşdur.

Xəbərlərin aylar üzrə dinamikası və xəbərlərin klassifikasiyası aşağıdakı cədvəl və qrafikdə öz əksini tapmışdır:

Veb səhifənin idarə olunması	
Yanvar ayı üzrə:	6
Fevral ayı üzrə:	0
Mart ayı üzrə:	8
Aprel ayı üzrə:	8
May ayı üzrə:	9
İyun ayı üzrə:	5
İyul ayı üzrə:	5
Avqust ayı üzrə:	1
Sentyabr ayı üzrə:	6
Oktyabr ayı üzrə:	8
Noyabr ayı üzrə:	1
Dekabr ayı üzrə:	2
Cəmi:	59

Xəbərlərin klassifikasiyası (aylar üzrə)					
	Rəsmi sənədlər	Press reliz	Məlumat	Elan	Cəmi
Yanvar ayı üzrə:		4	1	1	6
Fevral ayı üzrə:					0
Mart ayı üzrə:		4		4	8
Aprel ayı üzrə:		7	1		8
May ayı üzrə:		8		1	9
İyun ayı üzrə:		5			5
İyul ayı üzrə:		1		4	5
Avqust ayı üzrə:				1	1
Sentyabr ayı üzrə:		6			6
Oktyabr ayı üzrə:	2	4	1	1	8
Noyabr ayı üzrə:		1			1
Dekabr ayı üzrə:		1	1		2
Cəmi:	2	41	4	12	59

VI. NƏŞR FƏALİYYƏTİ

İİETİ-nin “Elmi əsərlər toplusu” nun 2010-cu il X buraxılışı, 2011-ci il XI buraxılışı, 2012-ci il XII buraxılışı, 2013-cü il XIII buraxılışları nəşr olunmuş, Kitabxana fonduna daxil edilmiş, Respublika kitabxanalarına və müəlliflərə təqdim edilmişdir. 2014-cü il XIV xüsusi buraxılış üçün müəlliflərdən məqalələr toplanılmış, redaktə və korrektə edilmiş və nəşrə təqdim olunmuşdur.

İİETİ-nin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq yazılan yubiley kitabı üçün materiallar toplanılmış, real faktlara və arxiv sənədlərinə əsaslanaraq yubiley kitabının yazılması işləri başa çatdırılmış və kitab çap olunmuşdur

VII. İİETİ KİV-DƏ

İnstitutda görülən işlərin xüsusilə yaranmasının 50 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq, müxtəlif mətbu orqanlarda işıqlandırılması hesabat ilində davam etdirilmişdir (*İqtisadiyyat və sənaye nazirinin F-54 nömrəli 8 may 2014-cü il tarixli Əmrinin 4-cü bəndinə əsasən*).

Belə ki, cari il ərzində V.Vəliyevin “Sənaye ilinə dair ilk elmi əsər” adlı məqaləsi “Azərbaycan” qəzetinin 23 fevral 2014-cü il; V.Vəliyevin “İqtisadiyyatın inkişafında dərin elmi əsaslara söykənən tədqiqatlar” adlı məqaləsi “Respublika” qəzetinin 30 mart 2014-cü il; A.İsmayılovanın “İİETİ-50: Elmi müəssisənin beynəlxalq əlaqələri genişləri” adlı məqaləsi “Respublika” qəzetinin 27 aprel 2014-cü il; Ə.Babaşovun və S.Abbasəliyevanın “Azərbaycanda məhsuldar qüvvələrin inkişafı və yerləşdirilməsinin elmi əsaslarını işləyən elm ocağı” adlı məqaləsi “İqtisadiyyat” qəzetinin 26 sentyabr 2014-cü il; N.Cavadovun “Azərbaycanda İqtisadi İnkişafın Əsaslarını Hazırlayan İlk Tədqiqat Məbədi” adlı müsahibəsi “Respublika” qəzetinin 27 sentyabr 2014-cü il və V.Vəliyevin “Azərbaycan: innovasiya yönümlü inkişafın strateji hədəfləri” adlı məqaləsi Belarusiyanın “Elm və innovasiya” jurnalının oktyabr sayında rus dilində işıq üzü görmüşdür (В.Валиев «Азербайджан: Стратегические ориентиры инновационного развития») («Наука и Инновации», №10 (140) Октябрь 2014)).

VIII. ELMİ KATİBLİK ÜZRƏ İŞLƏR

2014-cü il ərzində İnstitutun Elmi Şurasının 7 iclası keçirilmişdir. İclaslarda İnstitutda yerinə yetirilən elmi-tədqiqat işlərinin mövzuları, doktorant və dissertantların dissertasiya işlərinin mövzuları və s. bu kimi məsələlərin müzakirələri təşkil olunmuş, həmçinin doktorantlarının attestasiyalarının nəticələri, 2014-cü ildə İnstitut tərəfindən yerinə yetirilən elmi-tədqiqat işlərinin planına dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı təkliflər müzakirə edilmiş və müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1 iyul 2010-cu il tarixli 129 nömrəli “Doktoranturların yaradılması və doktoranturaya qəbul Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Qərarı və fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru hazırlığı üzrə doktoranturaya qəbul məqsədilə “Respublika” qəzetinin 28 avqust 2014-cü il tarixli 185 (5058) nömrəli sayında verilmiş elana əsasən İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutunda doktoranturaya qəbul imtahanları keçirilmişdir. Ümumilikdə beş ixtisas üzrə 8 nəfər sənəd təqdim etmişdir. Qəbul imtahanlarında yüksək nəticə göstərən 5 nəfər namizəd plan üzrə İnstituta ayrılmış 5 yerə qəbul edilmişdir. Dekabr ayının 26-da keçirilmiş İnstitutun Elmi Şurasının qərarı ilə doktoranturaya qəbul olunanların mövzuları və elmi rəhbərləri ilkin olaraq müzakirə edilmişdir.

24 dekabr 2014-cü il tarixində İnstitutda təhsil alan doktorantların attestasiyası keçirilmişdir.

Bu günki tarixə İnstitutda fəlsəfə doktoru proqramı üzrə 1 nəfəri 1-ci kurs əyani, 3 nəfəri 1-ci kurs qiyabi, 3 nəfəri 2-ci kurs əyani, 9 nəfəri 2-ci kurs qiyabi, 2 nəfəri 3-cü kurs əyani, 10 nəfəri 3-cü kurs qiyabi olmaqla, 28 doktorant, eyni zamanda fəlsəfə doktoru proqramı üzrə 25 dissertant, elmlər doktoru proqramı üzrə isə 9 dissertant təhsil alır. 2014-cü il 30 dekabr tarixindən fəlsəfə doktoru proqramı üzrə təhsil alan əyani doktorantlar 2 nəfəri təhsil müddətinin sona çatması ilə əlaqədar olaraq doktoranturadan xaric edilmişdir.

2014-cü ildə İnstitutun doktorant və dissertantlarından 4 nəfəri dissertasiya işlərini ilkin variantda bitirərək təqdim etmiş, onların namizədlik dissertasiyası ilkin müzakirədən müvəffəqiyyətlə keçmiş və müvafiq Dissertasiya Şuralarına təqdim olunmaları haqda qərar qəbul edilmişdir. Eyni zamanda, İqtisadi İslahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitut tərəfindən aparıcı təşkilat kimi 18 namizədlik və 1 doktorluq dissertasiya işlərinin müzakirəsi təşkil edilmiş, onlara müvafiq rəylər verilmişdir. Bir sıra dissertasiya işlərinin avtoreferatlarına, dissertasiya işlərinin əsas müddəalarını özündə əks etdirən təhriri-məruzələrə İnstitutun əməkdaşları tərəfindən müvafiq rəylərin verilməsi təmin olunmuşdur.

Hesabat dövründə İnstitutun kitabxana fondu yeni elmi ədəbiyyatlarla zənginləşdirilmişdir.